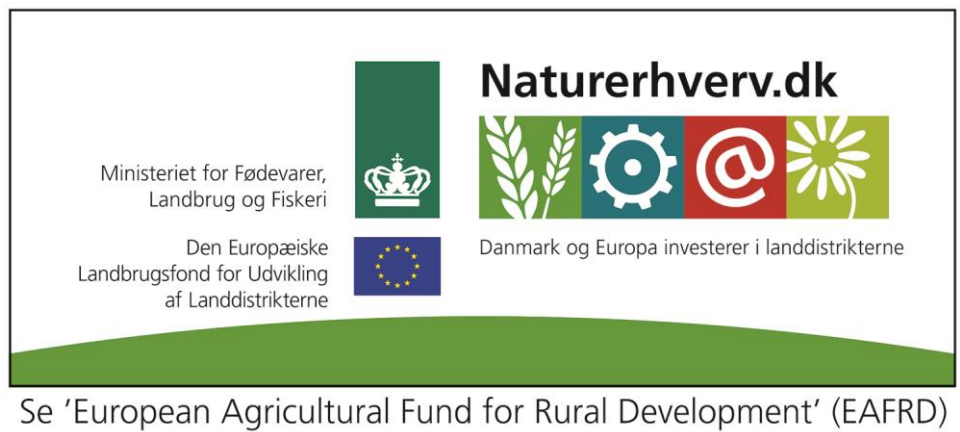

Hvad koster gedeosten?

En del landmænd er i gang med fremstilling af specialprodukter eller direkte salg til forbrugere og detailkæder. Der skal træffes en række beslutninger, uforudsete udfordringer kan dukke op, så der er en betydelig forskel i forhold til traditionel landbrugsproduktion. Det gælder både ved opstart og drift. Hvis du vil påbegynde en produktion af særlig gedeost, der skal sælges direkte bedre restauranter i hovedstadsområdet, skal du tage stilling til en række forhold. Hvor skal der sættes ind med størst muligt udbytte uden at alle ressourcerne går til analyser og vurderinger? Du skal med andre ord have et ordentligt beslutningsgrundlag, før du går i gang, og når du skal prissætte produktet.

Alle omkostninger skal med

De færreste producenter af specialprodukter eller med direkte salg har helt overblik over alle omkostninger, der er forbundet med produktion og salg. Der vil typisk være langt flere omkostninger end ved traditionel landbrugsproduktion. Gedeosten skal emballeres, skæres i passende størrelse, køres ud til slutbrugeren etc., så det ikke kun kostprisen for gedemælk, der indgår. Og hvordan skal arbejdstiden aflønnes? Er det 100 eller 300 kr. i timen? Et samlet overblik over alle omkostninger giver dels mulighed for at vurdere, om det er en god forretning, og hvad salgsprisen skal være.

Hvad skal der så ske?

Det afgørende spørgsmål er, om det kan betale sig? Kan produktet sælges til en pris, så alle omkostninger som minimum bliver dækket? Der er dog også andre udfordringer, der skal tages stilling til, men opgørelsen af omkostningerne er der allerede truffet en række valg, eksempelvis emballage og markedsføring. Der kan gennemføres mere detaljerede analyser, herunder markedsanalyser. Som nævnt skal alt krudtet ikke bruges på analyser, men jo bedre forberedelse desto bedre bliver beslutningsgrundlaget og dermed sandsynligheden for succes. Mange penge, arbejdstid og ærgrelser kan undgås med et godt beslutningsgrundlag.

Tjen penge på specialprodukter

En værdikædeanalyse giver overblik over et økologisk specialprodukt ved at sætte tal på omkostningerne til markedsføring, salg og distribution. Dermed bliver det lettere at organisere virksomheden og justere forretningsmodellen.

Hvis du ønsker at lancere dine egne økologiske specialprodukter, bør du for hvert af de tre vigtigste produkter undersøge, om indtjeningen står mål med omkostningerne ved at fremstille og afsætte dem. De omkostninger du allerede kender fra produktionen, bliver nemlig suppleret med mange nye udgifter til forarbejdning, emballage, distribution og markedsføring mv..

Ved at analysere værdikæden kan du afdække udgifter og indtægter direkte på produktniveau. Samtidig får du overblik over, hvilke led i kæden der skal have ekstra fokus med henblik på at optimere det økonomisk resultat.

Udbytte af en værdikædeanalyse

Ved at foretage en værdikædeanalyse får du:

- En test af de økonomiske forventninger, der knytter sig til specialproduktet
- Et stærkt værktøj til kommunikation med uundværlige medspillere, heriblandt kreditgivere
- Overblik over økonomien i det enkelte produkt, inklusive viden om hvor i værdikæden der kan optimeres
- Input til hvor fokus i den fremtidige forretningsudvikling af produktet skal ligge
- Indsigt i, hvilke risici produktionen medfører, og hvilke valg der kan minimere risici.

Kalkule: Luksus flødeis solgt til en gros og detail

Lars Landmand
Gårdbutikken
Værdivej 6
8200 Århus N

Tlf. 2942 0000

Mængde i kalkulen: Antal liter

I alt

9.400

Mængde

En gros

2.400

Mængde

Detail

7.000

1. led i værdikæden: Is produktion

Stykomkostninger	Endhed	Antal	Kr.	Sum i alt	Sum pr. enhed
Økologisk mælk	1 L	0,5	3,25	15.275	1,63
Fløde fra mælk	1 L	1,75	3,25	53.463	5,69
Æg	1 KG	0,13	60	70.500	7,50
Vanilje	1 stk.	0,13	9	10.622	1,13
Sukker	1 KG	0,13	30	35.250	3,75
Afgift	Pr. 1 L	1	6,61	62.134	6,61
Emballage	1 L	1	3,22	30.268	3,22
Løn	Timer	0,13	150	176.250	18,75
				-	-
Stykomkostninger i alt				453.762	48,27

Kapacitetsomkostninger	Endhed	Kr.	Sum i alt	Sum pr. enhed
Pastoriseringsmaskine	Årligt	2.000	2.000	0,21
Elektricitet	10.000 x 0,80 kr.	8.000	8.000	0,85
Opvarmning	4.000 x 1,50 kr.	6.000	6.000	0,64
Løn	176 x 150 kr	26.400	26.400	2,81
			-	-
Kapacitetsomkostninger i alt			42.400	4,51
Kapacitetsomkostninger pr. enhed	100%	42.400	42.400	4,51

Forrentning og afskrivninger mv.	Sum i alt	Sum pr. enhed
Kontorhold	3.000	0,32
Ø90 bogholderi	15.000	1,60
forsikring	10.000	1,06
Afskrivning isbil	7.000	0,74
Afskrivning småinventar	25.000	2,66
Afskrivninger driftsmidler	25.000	2,66
Afskrivninger fast ejendom	80.000	8,51

